

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE VIŠTUK 2022 - 2030

Schválené Obecným zastupiteľstvom dňa 28.06.2022 uznesením č. 12/06/2022

Obsah

Príhovor starostky obce	3
Úvod	4
Východisková situácia.....	5
Právny rámec	5
Analýza demografickej situácie a sociálnej situácie.....	8
Analýza stavu poskytovania sociálnych služieb	10
Analýza požiadaviek prijímateľov sociálnych služieb.....	16
SWOT analýza	16
Určenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb.....	18
Finančné podmienky obce na poskytovanie sociálnych služieb	22
Časový plán realizácie koncepcie rozvoja sociálnych služieb	22
Spôsob vyhodnocovania koncepcie rozvoja sociálnych služieb	23
Podmienky a spôsob zmeny a aktualizácie Komunitného plánu sociálnych služieb.....	23
Súlad poskytovania sociálnych služieb v územnom obvode obce.....	23
Záver.....	24
Príloha č. 1 Evaluačný hárok pre vyhodnotenie a odpočet plnenia KPSS.....	25

Príhovor starostky obce

Vážení občania,

prihováram sa k Vám aj touto cestou a to predstavením Komunitného plánu sociálnych služieb obce Vištuk, ktorý bol spracovaný v tomto roku v zmysle Zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách, ktorý je platný od 1.1.2009. Komunitný plán je metóda, pomocou ktorej môžeme plánovať obsah a rozsah sociálnych služieb tak, aby zodpovedali špecifikám našej obce a potrebám našich občanov. Našou snahou je, aby sme postupne v ďalšom období zabezpečovali úlohy a ciele stanovené v Komunitnom pláne sociálnych služieb. Vďaka komunitnému plánu sa nám bude dariť adresnejšie a efektívnejšie využívať financie obecného rozpočtu pre skvalitnenie sociálnych služieb tam, kde je to potrebné a dôležité. Dokument je podkladom nielen pre odborníkov, ale pre všetkých obyvateľov obce.

Preto všetkým realizátorom a poskytovateľom sociálnych služieb želám veľa úspechov pri mobilizácii zdrojov v obci a naplnenie spoločne plánovaných zámerov v obci.

Ing. Mária Vráblová
Starostka obce

Úvod

Komunitný plán sociálnych služieb (ďalej aj KPSS) je spolu s programom sociálneho a hospodárskeho rozvoja obce jedným z dvoch kľúčových dokumentov rámcujúcich východiská a priority poskytovanie (nie len) sociálnych služieb v územnom obvode obce Vištuk. Predložený dokument bol vypracovaný na základe poznania aktuálneho stavu poskytovania týchto služieb a predpokladov vychádzajúcich tak z demografických dát, ako aj empirického poznania sociálnej štruktúry obyvateľstva. Pri jeho spracovaní boli zohľadnené Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2021 – 2030 a požiadavky definované Zákonom č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej aj ZoSS) a ďalších relevantných dokumentov.

Obec **Vištuk** je súčasťou **Mikroregiónu Červený Kameň**. V rámci tohto zoskupenia prebehla príprava a publikovanie Plánu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obcí mikroregiónu. Tento plán v jednej svojej časti obsahuje aj Komunitný plán sociálnych služieb na rok 2022 – 2027 (s výhľadom do roku 2030) a teda pomenúva niektoré východiská a ciele aj pre obec Vištuk. V predloženej pláne sme ich zohľadnili tak, aby tieto dokumenty boli vo vzájomnej synergii.

Významným pojmom KPSS je komunitné plánovanie. Zmyslom komunitného plánovania je aktivizácia obyvateľstva a skvalitnenie poskytovania sociálnych služieb spoločným, koordinovaným postupom. Výsledkom komunitného plánovania by mala byť odpoveď na otázky typu:

- Aké potreby v oblasti sociálnych služieb existujú medzi obyvateľmi?
- U ktorých skupín je predpoklad, že budú potrebovať sociálne služby v budúcnosti?
- Aké má obec ľudské, materiálne a finančné zdroje na poskytovanie sociálnych služieb?

Na tieto ako aj ďalšie otázky zameriava predložený KPSS svoju pozornosť.

Východisková situácia

Právny rámec

Vývoj poskytovania sociálnych služieb prechádza neustálym procesom zmien. Kľúčovým zákonom je Zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej aj ZoSS), ktorý prechádza opakovanými novelizáciami. Do praxe postupne vstupujú všetky jeho ustanovenia, vrátane implementácie štandardov kvality poskytovania sociálnych služieb. Sociálne služby delí podľa druhu do troch hlavných kategórií, ktorými sú:

§ 12 Druh sociálnej služby

(1) Sociálne služby podľa druhu sú

a) sociálne služby krízovej intervencie, ktorými sú:

1. terénna sociálna služba krízovej intervencie,
2. poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach, ktorými sú:
  - 2.1. nízkoprahové denné centrum,
  - 2.2. integračné centrum,
  - 2.3. komunitné centrum,
  - 2.4. nocľaháreň,
  - 2.5. útulok,
  - 2.6. domov na polceste,
  - 2.7. zariadenie núdzového bývania,
3. nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu,

b) sociálne služby na podporu rodiny s deťmi, ktorými sú:

1. pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa,
2. pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa v zariadení dočasnej starostlivosti o deti,
3. služba na podporu zosúladzovania rodinného života a pracovného života,
4. služba na podporu zosúladzovania rodinného života a pracovného života v zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa,
5. služba včasnej intervencie,

c) sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku, ktorými sú

1. poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby, a pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek, ktorými sú:

- 1.1. zariadenie podporovaného bývania,
- 1.2. zariadenie pre seniorov,
- 1.3. zariadenie opatrovateľskej služby,
- 1.4. rehabilitačné stredisko,
- 1.5. domov sociálnych služieb,
- 1.6. špecializované zariadenie,
- 1.7. denný stacionár,

2. domáca opatrovateľská služba (ďalej len „opatrovateľská služba“),
3. prepravná služba,
4. sprievodcovská služba a predčítateľská služba,
5. tlmočnická služba,

6. sprostredkovanie tlmočnickej služby,
7. sprostredkovanie osobnej asistencie,
8. požičiavanie pomôcok,

- d) sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií, ktorými sú
1. monitorovanie a signalizácia potreby pomoci,
  2. krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií,
- e) podporné služby, ktorými sú
1. odľahčovacia služba,
  2. pomoc pri zabezpečení opatrovníckych práv a povinností,
  3. poskytovanie sociálnej služby v dennom centre,
  4. podpora samostatného bývania,
  5. poskytovanie sociálnej služby v jedálni,
  6. poskytovanie sociálnej služby v práčovni,
  7. poskytovanie sociálnej služby v stredisku osobnej hygieny.

Významnou oblasťou poskytovania sociálnych služieb sú aj odborné činnosti. Tie sú nasledovné:

§ 16 Odborné činnosti

- (1) Odborné činnosti sú najmä
- a) základné sociálne poradenstvo,
  - b) špecializované sociálne poradenstvo,
  - c) pomoc pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby
  - d) pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov,
  - e) sociálna rehabilitácia,
  - f) ošetrovateľská starostlivosť v zariadení,
  - g) rozvoj pracovných zručností,
  - h) tlmočenie,
  - i) sprostredkovanie
    1. tlmočenia,
    2. osobnej asistencie,
  - j) pomoc pri výkone opatrovníckych práv a povinností,
  - k) výchova,
  - l) preventívna aktivita,
  - m) pomoc pri pracovnom uplatnení,
  - n) pomoc pri príprave na školské vyučovanie a sprevádzanie dieťaťa do a zo školy a školského zariadenia,
  - o) stimulácia komplexného vývinu dieťaťa so zdravotným postihnutím,
  - p) pomoc pri prevádzke domácnosti, pomoc pri hospodárení s peniazmi, podpora pri organizovaní času, podpora pri zapojení sa do spoločenského a pracovného života, podpora rozvoja osobných záujmov, predchádzanie a riešenie krízových situácií a podpora spoločensky primeraného správania v rámci podpory samostatného bývania,
  - q) bežné úkony starostlivosti o dieťa v rozsahu podľa prílohy č. 4 ZoSS

Súčasťou poskytovania sociálnych služieb sú aj obslužné činnosti, ktoré ZoSS vymenúva v §17. Zákon zároveň jednotlivé služby definuje – určuje ich cieľovú skupinu, ako aj charakteristiku a účel. Nie je predmetom predloženého KPSS spraviť prehľad týchto charakteristík. Dôležité je uvedenie si skutočnosti, že sociálne služby predstavujú veľmi širokú paletu služieb pre

obyvateľov obce Vištuk, nie nevyhnutne na vlastné náklady a z pozície zriaďovateľa alebo poskytovateľa.

Vychádzajúc zo ZoSS, v **obligatórnej kompetencii obce (§80)** je **vypracovanie a schválenie KPSS, utváranie podmienok na podporu komunitného rozvoja, vyhotovovanie posudkov o odkázanosti na sociálnu službu a poskytovanie alebo zabezpečovanie nasledovných služieb:**

- sociálnej služby v nízkoprahovom dennom centre, nocľahárni, zariadení pre seniorov, zariadení opatrovateľskej služby a v dennom stacionári,
- nízkoprahovej sociálnej službe pre deti a rodinu,
- opatrovateľskej služby,
- prepravnej služby,
- odľahčovacej služby,
- pomoci pri osobnej starostlivosti o dieťa podľa §31 ZoSS,
- terénnej sociálnej služby krízovej intervencie,
- poskytovanie základného sociálneho poradenstva.

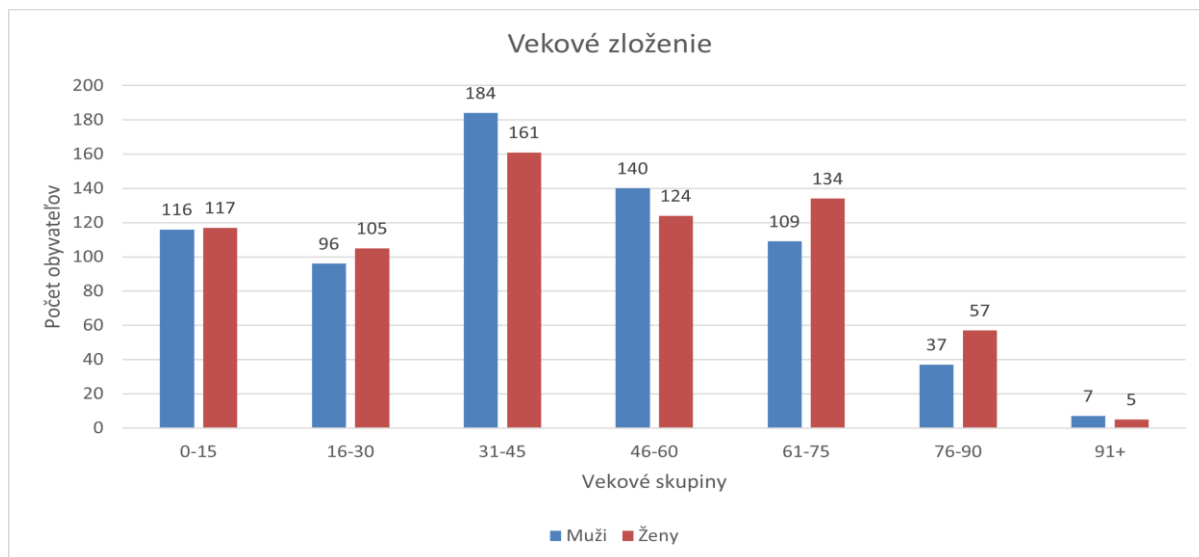
Obec je taktiež správnym orgánom vo vybraných konaniach a môže zriaďovať, zakladať a kontrolovať aj ďalšie služby a zariadenie v zmysle ZoSS. Taktiež môže poskytovať finančné príspevky na poskytovanie sociálnych služieb pri odkázanosti fyzickej osoby, na prevádzku a iné.

Okrem vyššie uvedeného ZoSS je potrebné pri poskytovaní sociálnych služieb a jeho širších kontextov vziať do úvahy ďalšie právne rámce, dokumenty a regulatívy. Sú nimi:

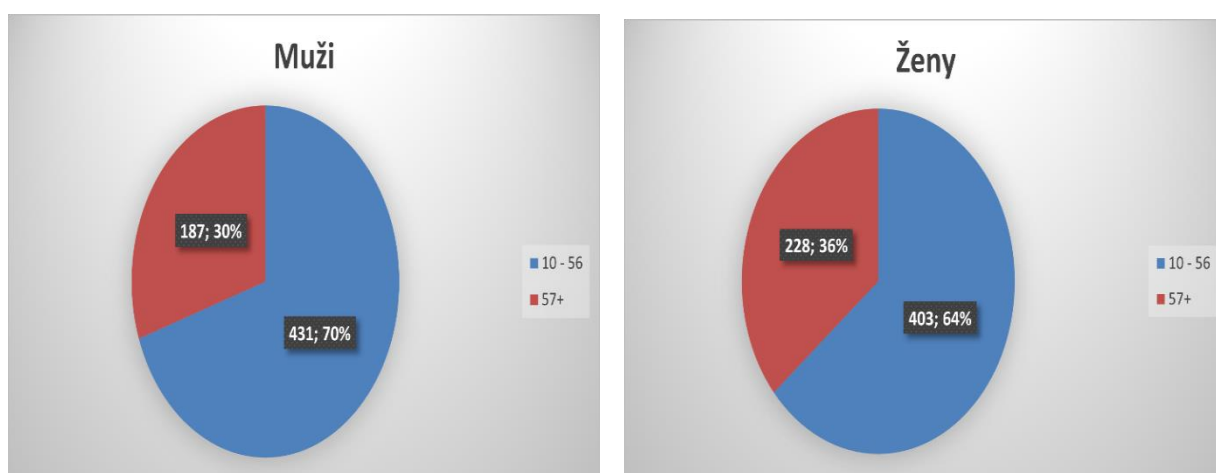
- Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2021 – 2030
- Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2021-2030
- Národný akčný plán pre elimináciu a prevenciu násillia na ženách
- Národná stratégia na ochranu detí pre násillím
- Národná stratégia zamestnanosti
- Stratégia SR pre integráciu Rómov
- Koncepcia rozvoja sociálnych služieb BSK
- Národná stratégia deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti v Slovenskej republike (2021)
- Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 417/2013 Z.z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Zákon č. 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Analýza demografickej situácie a sociálnej situácie

Obec Vištuk je menšou obcou, ktorá eviduje k 31.12.2021 počet obyvateľov 1 370 podľa interných registrov obce. Vzhľadom na nedávne sčítanie domov a bytov pri príprave KPSS pracujeme prevažne s dátami z tohto sčítania. To uvádza, že k 1.1.2021 bolo v obci 1 392 obyvateľov, z toho 689 mužov (49,5%) a 703 žien (50,5%). Vekové zloženie je nasledovné:

Základná analýza naznačuje, že do roku 2030 by nemal nastať zásadný zvrät v demografickej krivke smerom k výrazne staršej vekovej štruktúre. Nasledujúci graf zachytáva osoby vo veku súčasných 10 rokov veku až 56 rokov (teda v roku 2030 pôjde o rozptyl od 18 rokov až 64 rokov) a od 56 – teda potencionálne osoby na starobnom dôchodku (pre zjednodušenie pracujeme s jednotným vekom odchodu do starobného dôchodku na hodnote 64 rokov). Pri skupne 57 rokov a viac sa samozrejme predpokladá vyššia miera mortality a tak percentuálny pomer osôb v kategórii 10-56 rokov bude v roku 2030 vyšší ako v nižšie uvedenom grafe. Považujeme však dôležité uviesť, že táto predikcia nepracuje s ďalšími faktormi ako napríklad miera vyst'ahovania sa z obce či invalidné dôchodky a podobne.

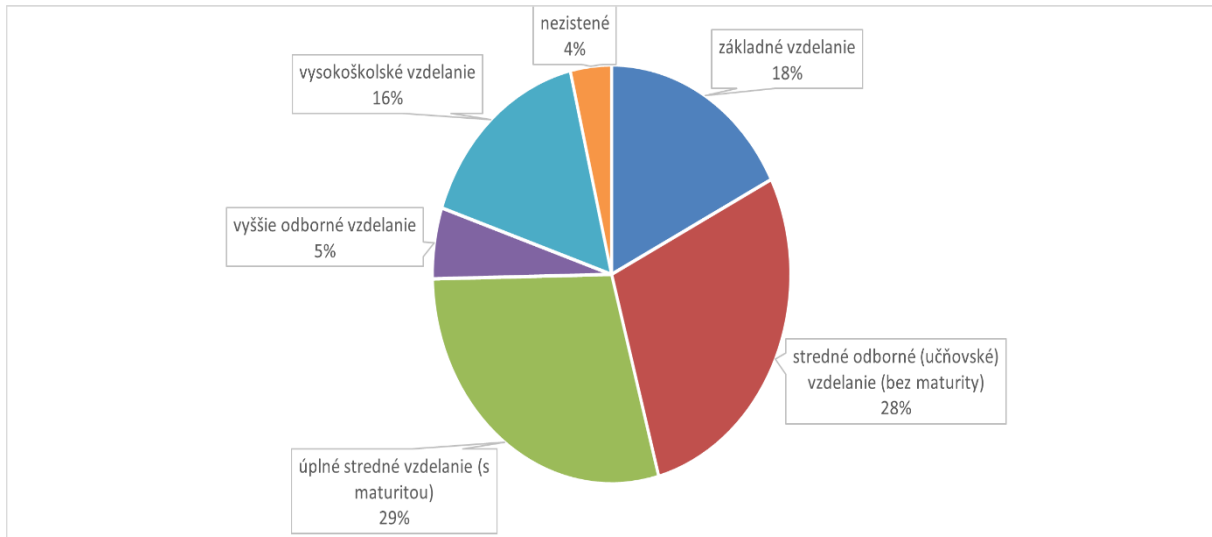

V súčasnosti je pomer vekovej kategórie 18-64 rokov a 65 rokov a viac na úrovni cca 79 % ku 21% u mužov a 72% ku 28% pri skupine žien. Treba však zdôrazniť, že vyššie uvedené grafy nepracujú s úmrtnosťou a teda v konečnom dôsledku môže byť rozdiel v demografickom

rozložení uvedených skupín do 5% - 7% voči súčasnosti. Tieto skutočnosti nám umožňujú predikovať nárast potreby sociálnych služieb najmä vo vzťahu k seniorom.

Z hľadiska vzdelanostnej úrovne, ktorá má zásadný vplyv na sociálnu situáciu a perspektívu uplatnenia sa na trhu práce je situácia na základe sčítania nasledovná:

Základné vzdelanie zahŕňa aj osoby v čase sčítania študujúce na strednej škole a preto je potrebné túto skutočnosť pri interpretácii zohľadniť. Pre lepšie pochopenie vzdelanostnej úrovne by tiež bolo užitočné prepojenie vekových štruktúr s úrovňou vzdelania, tieto dáta však v súčasnosti nie sú k dispozícii.

Z hľadiska aktuálneho stavu poskytovania vzdelávania je obcou zriadená Základná škola s materskou školou v obci Vištuk. Výchovno-vzdelávací proces prebieha podľa platných učebných osnov a štandardov jednotlivých predmetov na I. stupni podľa základného variantu a štátneho vzdelávacieho programu I. stupňa základnej školy ISCED1, na II. stupni podľa druhého variantu učebných plánov a štátneho vzdelávacieho programu II. stupňa základnej školy ISCED2. Prevádzka školy je jednozmenná, popoludní prebieha výchovno-vzdelávacia činnosť v oddelení ŠKD, záujmová činnosť a organizované aktivity rôzneho charakteru. Žiaci majú zabezpečenú teplú stravu zo Školskej jedálne. V rámci mimoškolských aktivít existuje školský klub detí, ktorý ponúka jej členom rôzne formy trávenia voľného času. Škola využíva od roku 2001 internet a informačné a komunikačné technológie. Škola sa úspešne uchádza o rôzne projekty na získanie finančných prostriedkov na zvýšenie kvality výchovy, čo sa odzrkadľuje na úspešnosti žiakov na rôznych súťažiach a olympiádach.

V súčasnosti vo výchovno-vzdelávacom procese integrácia detí a žiakov prebieha s pomocou asistenta učiteľa a pedagogických asistentov. Evidovaný počet žiakov ZŠ je 147 a MŠ 42.

V oblasti poskytovania služieb v obci pôsobia viacerí drobní živnostníci a menšie spoločnosti. Značná časť ekonomicky aktívneho obyvateľstva za prácou dochádza mimo obce, no podrobné dáta nie sú k dispozícii.

PHSR Mikroregiónu Červený Kameň zachytáva štruktúru bytového fondu a jeho vývoj. Tieto údaje sú však len do obdobia roka 2011. V čase prípravy tejto správy Štatistický úrad SR nezverejnil podrobné výsledky ostatného sčítania na svojich webových stránkach. K dispozícii

sú len základne dáta, s ktorými v texte pracujeme. Pre lepšie pochopenie sociálnej situácie preto máme zámer doplniť KPSS o tieto výstupy v nasledujúcich rokoch.

V rámci tejto aktualizácie je zámer zosumarizovať aj ďalšie údaje ako napríklad:

- počet poberateľov dávky v hmotnej núdzi,
- počet obyvateľov vo výkone trestu odňatia slobody,
- počet jednorodičovských rodín (teda takých, kde deti vychováva rodič sám),
- počet rodín so striedavou starostlivosťou,
- počet obyvateľov so štatútom ťažkého zdravotného postihnutia,
- zloženie a štruktúra ekonomicky aktívneho obyvateľstva,
- očakávania na rozsah poskytovaných sociálnych služieb občanmi a ďalšie.

Analýza stavu poskytovania sociálnych služieb

Východiskom k spracovaniu analýzy stavu poskytovaných sociálnych služieb boli dostupné údaje v územnom obvode obce, získané osobným, telefonickým a elektronickým kontaktom s poskytovateľmi sociálnych služieb od Úradu práce sociálnych vecí a rodiny. Sociálna služba môže byť poskytovaná ambulantnou formou, terénnou formou, pobytovou formou alebo inou formou podľa nepriaznivej sociálnej situácie a prostredia, v ktorom sa fyzická osoba zdržiava. V zmysle zákona o sociálnych službách má poskytovanie sociálnych služieb v prirodzenom prostredí klienta prednosť pred pobytovou formou. Z uvedeného dôvodu sa kladie a aj v budúcnosti bude klásť dôraz na rozvoj ambulantných a terénnych sociálnych služieb, čo je aj v súlade s Národnými prioritami rozvoja sociálnych služieb na obdobie rokov 2021 – 2030. Sociálna infraštruktúra je určená na uspokojovanie potrieb obyvateľstva. Jej rozmiestňovanie je spojené so štruktúrou osídlenia ako aj veľkosťou obce.

V obci sa pripravuje spustenie prevádzky denného stacionára (prostredníctvom neverejného poskytovateľa Charita Senkvice, n.o.) v ktorom bude možné zabezpečiť ambulantnú sociálnu službu odkázaným. V blízkosti obce sa nachádza pobytové sociálne zariadenie, najbližšie v Modre – Harmónii alebo v Pezinku, kde je možnosť zabezpečiť potrebné sociálne služby v zariadení. Opatrovateľská služba je v prevádzke obcou ako aj dodávateľsky. Sociálne služby pre túto sociálnu skupinu v súčasnosti zabezpečuje aj rodina s využitím ďalších systémov sociálneho zabezpečenia a pomoci cez dávky. Na koordináciu sociálnej služby obec má **vytvorenú funkciu sociálneho pracovníka** – na posúdenie problému fyzickej osoby, rodiny alebo komunity, poskytnutie základného sociálneho poradenstva o možnostiach riešenia problému a podľa potreby aj odporúčanie a sprostredkovanie ďalšej odbornej pomoci, čiastočne supluje prácu terénneho pracovníka na vyhľadávanie a evidenciu občanov odkázaných na sociálnu službu.

V poslednej dobe badať ťažkosti s umiestnením odkázaných na pomoc v zariadeniach. Je nevyhnutné vytvorenia sociálneho zariadenia pre potreby obce a regiónu v spolupráci s VÚC, regionálnym združením obcí alebo s tretím sektorom, nakoľko za niekoľko rokov kvôli prestarnutiu obyvateľstva vznikne problém so sociálnymi službami v obci. Vhodnou alternatívou do budúcnosti môže byť zabezpečenie permanentnej opatrovateľskej služby a stravovania, zreteľom na zotrvanie prijímateľov v domácom prostredí alebo v komunite, k vytvoreniu podmienok pre plnohodnotný spoločenský a kultúrny rozvoj cieľovej skupiny.

Nakoľko finančné možnosti obce sú obmedzené, obec podporuje prípadnú snahu neverejných poskytovateľov sociálnych služieb na zabezpečenie potrebných služieb pre obec. V prípade narastajúcich potrieb v oblasti výkonu sociálnej práce obec uvažuje aj nad kontaktovaním

sociálneho pracovníka vykonávajúceho samostatnú prácu v spolupráci s inými obcami (došlo by k rozloženiu nákladov).

Z hľadiska sociálnych skupín a na základe základného mapovania vyplynuli pre obec nasledujúce poznatky:

Seniori

Identifikácia problémov

- chýba vyhľadávacia činnosť občanov odkázaných na sociálnu pomoc
- osamelí seniori so zdravotnými problémami
- je málo informácií o poskytovateľoch sociálnych služieb
- nie je vyriešená bezbariérovosť v obci
- financovanie neverejných poskytovateľov sociálnych služieb

Služby určené seniorom sú poskytované občanom, ktorí dosiahli vek rozhodný pre priznanie starobného dôchodku a ocitli sa v situácii vyžadujúcej podporu komunity, je možné charakterizovať túto skupinu týmito spoločnými prejavmi:

- predlžovanie individuálneho aj priemerného veku
- nárast miery chorobnosti a tým aj závislosti na sociálnej pomoci
- vdovstvo – skôr, či neskôr strata životného partnera a s tým súvisiace sociálne a ekonomické zmeny
- stále existujúci využiteľný potenciál jedincov k aktivitám vo svoj prospech aj v prospech komunity

Z hľadiska početnosti ide i jedinou sociálnu kategóriu populácie, ktorá má trvale a prirodzene vzostupnú tendenciu svojho rastu premietajúcu nárastu v porovnaní k pomeru k ostatným kategóriám populácie komunity.

Podľa údajov ŠÚ SR máme k dispozícii tieto údaje:

Počet obyvateľov	predprod. vek/%	produktívny vek/%	poproduk. vek/%
2001/ 1 349	228/16,90%	827/61,31%	294/21,79%
2011/ 1 338	200/14,95%	804/60,09%	334/24,96%
2021/ 1 392	218/15,66%	808/58,05%	366/26,29%

Zdroj: sodb.infostat.sk

Občania nad 60 rokov tvoria vyše 26 % z celkového počtu obyvateľov, to znamená, že ide o najväčšiu skupinu odkázanú alebo perspektívne odkázanú na sociálne služby. Keď porovnáme jednotlivé roky, tak vidíme, že podiel ľudí predproduktívneho veku klesá a počet poproduktívnych narastá a prevyšuje počet predproduktívnych i keď ako konštatujeme vyššie, do roku 2030 nejde o enormný nárast. Podľa prepočtov bude opatrovateľskú službu v blízkej budúcnosti permanentne potrebovať 7 – 10 obyvateľov a umiestnenie v sociálnom zariadení 5 obyvateľov.

Obec vytvára technické a materiálne podmienky na činnosť základnej organizácie Jednoty dôchodcov Slovenska v obci Vištuk, ktorá organizuje pre seniorov kultúrno-spoločenské aktivity v obci. Svojou aktivitou inšpiruje aj mladšiu generáciu v obci. Finančná podpora z rozpočtu obce je cca 1 000 € ročne.

Vzhľadom na charakter obce by bolo možné využiť aj potenciál ďalších aktivít. V rámci mapovania bola napríklad zachytená ponuka poskytovania hypoterapie pre (nielen) seniorov obci miestnou obyvateľkou. Takéto ako aj ďalšie iniciatívy obec víta a plánuje ich v ďalších rokoch zapracovávať do svojich plánov.

Opatrovateľská služba je starostlivosť v domácom prostredí a v súčasnosti je to zatiaľ je to jediná forma terénnych sociálnych služieb v komunite obce pre cieľovú skupinu seniorov. Obsah a rozsah ich poskytovania je prevažne zameraný na samotnú a limitovane chápanú opatrovateľskú službu poskytovanú len v časovo úzko vymedzenom rozsahu, ktorý dovoľuje vykonávať len vlastné úkony pomoci a ošetrovateľských činností. Celodenné poskytovanie opatrovateľskej služby v súčasnosti je prevádzke pre 1 prijímateľa sociálnej služby.

Finančné krytie je zabezpečené z vlastných zdrojov získaných z podielových daní a z vlastnej činnosti obce ako príjmy od prijímateľov sociálnej služby. Náklady na opatrovateľskú službu na rok 2022 sú vo výške 22 000 €.

Supervízia pre zamestnancov je zabezpečená na základe dohody so supervízorom 1 krát za rok, v zmysle programu supervízie.

Miestna regulatíva na poskytovanie sociálnej služby v územnom obvode obce Vištuk je vypracovaná a schválená obecným zastupiteľstvom – **VZN č. 5/2008**. Táto služba je zapísaná v Registri poskytovateľov sociálnych služieb Bratislavského samosprávneho kraja pod registračným číslom 118/2010/2-OSV.

V obci nie je **jedáleň pre seniorov** a ďalšie relevantné skupiny. **Stravovanie** vie v prípade potreby obecný úrad zabezpečiť od registrovaného dodávateľa stravy. Postup a podmienky pri poskytovaní stravovania dôchodcom a zdravotne postihnutým občanom v obci sú stanovené uznesením obecného zastupiteľstva.

Charita Šenkvice prevádzkuje v obci registrovanú sociálnu službu denný stacionár, ktorej plná prevádzka je plánovaná od roku 2023. Z hľadiska spolupráce je potrebné s týmto poskytovateľom pokračovať v spolupráci.

Obec nedopláca ekonomicky oprávnené náklady za obyvateľa obce umiestneného v žiadnom zariadení sociálnych služieb.

Bezbariérovosť v obci **nie je riešená v potrebnom rozsahu**. V kontexte vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 532/2002, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie treba vyriešiť bezbariérovosť v obci. Explicitným príkladom je priestor Obecného úradu Vištuk, ktorý je umiestnený na poschodí s prudkým schodiskom. Takéto riešenie je v rozpore s princípmi bezbariérovosti a vytvára značné prekážky pri využívaní služieb obce imobilnými občanmi alebo občanmi so zníženou schopnosťou mobility.

Nezamestnaní a zamestnanci s nízkym vzdelaním

Identifikácia problémov

- skupina občanov stratila záujem o prácu a zamestnanie
- chýbajú možnosti zamestnať obyvateľov s nízkym vzdelaním
- chýba systém motivácie a sprevádzania pre rozvoj zamestnanosti – agentúra podporovaného zamestnávania, príležitostných prác, podporovanej práce

- narastá skupina občanov, ktorí nevedia hospodáriť s finančnými prostriedkami
- nie je vybudované prepojenie a presun informácií medzi občanmi, samosprávou odborníkmi, ÚPSVaR

V spolupráci s ÚPSVaR Pezinok obec v prípade potreby organizuje verejnoprospešné práce - menšie obecné služby. Vo väčšine prípadov by sa jednalo o najodkázanejšie skupiny občanov. Aktivačné práce sa vykonávajú v súlade so zákonom 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti. Zároveň obec podľa zákona 369/1990 o obecnom zriadení má možnosť uzatvárať Dohodu o podmienkach vykonávania menších obecných služieb pre obec s uchádzačmi o zamestnanie, ktorí nespĺňali podmienky na podpísanie dohody s ÚPSVaR. V rámci tejto činnosti podporuje udržiavanie pracovných návykov u osôb, ktoré majú problém uplatniť sa na trhu práce.

Obec má záujem **pomôcť** svojim občanom v hmotnej núdzi **zamestnať sa**. Pre občana je to okrem finančného aj morálne ocenenie, že je užitočný a má možnosť zaradiť sa do kolektívu. Nezanedbateľná je aj možnosť vylepšiť si rodinný rozpočet. U dlhodobo nezamestnaných klesá s časom aj sebavedomie a tým aj schopnosť prezentovať sa pred potenciálnym zamestnávateľom.

Podprogram Aktivačné služby – Malé obecné služby sa týka aktivít v obci, údržbu verejných priestranstiev, obecných budov, zberu separovaného odpadu v obci, prostredníctvom nezamestnaných občanov pracujúcich v obci v rámci aktivačných prác a zamestnaných v spolupráci s úradom práce. Momentálne táto činnosť na základe § 10 a 12 nie je v prevádzke s obyvateľmi obce. Na dobrovoľných službách sa nezúčastní nikto z obyvateľov obce. Financie v prípade potreby sú zabezpečené z ÚPSVaR Pezinok.

Zároveň k tejto cieľovej skupine treba konštatovať, že miera nezamestnanosti (ako uvádzame vyššie v texte) pre produktívne obyvateľstvo je na veľmi nízkej úrovni.

Deti, mládež a rodiny v ohrození sociálneho vylúčenia

Identifikácia problémov

- chýba vyhl'adávací činnosť sociálne slabších rodín s deťmi, ktoré potrebujú pomoc
- nedostatok príležitostí pre trávenie voľného času pre mládež
- zvýšenie riziko ohrozenia chudobou jednorodičovských a viac početných rodín
- slabá informovanosť obyvateľov o službách nízkoprahovej sociálnej služby pre deti a rodiny v kraji

Obec ako zriaďovateľ ZŠ s MŠ má vplyv na kontakt s deťmi a rodičmi najmä prostredníctvom tejto inštitúcie. V zásada však nejde o sociálnu službu, no v niektorých prvkoch dochádza k zapájaniu komunity do aktivít. Škola organizuje rôzne podujatia pri príležitostiach ako sú Deň matiek, Mikuláš a ďalších.

Obec nemá vypracovanú vlastnú legislatívu na podporu detí zo sociálne slabších rodín. Zásady poskytovania finančnej podpory pri stravovaní sociálne odkázaných detí v školskej jedálni v prípade potreby je riešené s prostredníctvom ÚPSVaR. V súčasnosti sa poskytuje dotácia pre školopovinné deti v materskej škole na podporu výchovy k stravovacím návykom dieťaťa ohrozeného sociálnym vylúčením. V prípade potreby podporu zabezpečuje vzdelávacie zariadenie. Výška podpory od 1.9.2021 je 1,30 € na straníka denne.

Obec nemá vypracované zásady poskytovania finančnej podpory pri narodení dieťaťa. Akt uvítania je pravidelne raz ročne s vecným darom.

Obec **nemá vypracovanú vlastnú legislatívu ohľadne sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately** na sanáciu krízovej situácií v rodine a na ochranu práv a právom chránených záujmov detí.

Obec poskytuje pomoc **v naliehavých prípadoch intervenciu**, ak je život dieťaťa ohrozený, alebo je ohrozený jeho psychosomatický vývoj. V zmysle Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a Zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele, ktorý dal obciam a mestám nové kompetencie a povinnosti, je potrebné sa zaoberať predchádzaním patologických javov. Úlohou obce je ochrana detí pred týraním, zneužívaním a zanedbaním výchovy a výživy zo strany rodičov.

S nárastom počtu detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami rastie aj záujem rodičov integrovať svoje deti do bežných škôl a pre uľahčenie tohto procesu využívať aj podporu asistenta na vyučovaní. Z výsledkov prieskumu, ktorý uskutočnilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR (MŠVVaŠ SR) v roku 2015 vyplynulo, že učitelia i riaditelia škôl vidia najväčší **prínos asistenta učiteľa v tom, že individuálnym prístupom pomáha v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu žiakom, ktorí majú špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby**. Tým pádom môžu byť aj žiaci s takýmito potrebami integrovaní do bežnej školy a môžu sa vzdelávať v hlavnom prúde vzdelávacieho procesu. Asistent učiteľa s pomocou špeciálneho pedagóga a školského psychológa pomáha skvalitňovať vyučovací proces žiaka so zdravotným znevýhodnením alebo s nadaním.

V súčasnosti vo výchovno-vzdelávacom procese integrácia detí a žiakov z obce Vištuk prebieha s pomocou asistenta učiteľa a pedagogického asistenta.

Pre lepšie pochopenie situácie detí, mládeže a rodiny by je potrebná komplexnejšia analýza. Taktiež je potrebné zvážiť prípadne zapojenie neverejných poskytovateľov, ktorí dokážu mapovať a intervenovať prostredníctvom terénnej sociálnej práce medzi mládežou a rodinách (napríklad akreditované subjekty podľa Zákona o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele).

Osoby ťažko zdravotne postihnuté

Identifikácia problému

- chýba vyhl'adávací činnosť občanov so zdravotnými problémami, ŤZP
- je málo informácií o poskytovateľoch sociálnych služieb
- nie je vybudované prepojenie a presun informácií medzi občanmi, samosprávou, odborníkmi
- chýba možnosť zamestnať zdravotne postihnuté osoby
- nie je vyriešená bezbariérovosť v obci

Z kritériálneho hľadiska charakteru postihnutia rozdeľujeme občanov so zdravotným postihnutím do 5 základných kategórií:

- mentálne a psychické postihnutia
- zmyslové postihnutia
- postihnutia pohybového aparátu
- kombinované postihnutia

- ostatné postihnutia (mnohé majú charakter civilizačných ochorení)

Každá z uvedených kategórii postihnutí má rozdielne dopady na sociálne následky postihnutia a tým aj na špecifické potreby a formy pomoci spoločnosti pri ich uspokojovaní. Zákon o sociálnych službách venuje dostatočný priestor v oblasti poskytovania sociálnych služieb čo sa týka sortimentu ich druhov ako aj foriem poskytovania.

Mimo oblasť sociálnych služieb je najdôležitejším právnym predpisom v novej legislatíve **podpora sociálneho začlenenia fyzických osôb s ťažkým zdravotným postihnutím** do spoločnosti. V spolupráci s ÚPSVaR je možnosť vytvorenia chránenej dielni pre zamestnanie zdravotne postihnutej osoby. Zároveň je potrebné zvyšovanie informovanosti o možnosti zamestnávania sociálne vylúčených občanov v podnikateľskom sektore.

Zariadenie podporovaného bývania ako sociálna služba umožňujúca integráciu osôb s ťažkým zdravotným postihnutím (špecifického druhu) v obci nie je. Jej zriadenie je do ďalších rokov žiaduce a obec vynaloží potrebné úsilie na **oslovenie potencionálnych zriaďovateľov** (neverejných poskytovateľov, napr. Charita Šenkvice n.o., ale aj ďalší).

V obci nefunguje miestna organizácia ťažko zdravotne postihnutých osôb. Kvôli adresnosti pri riešení problémov zdravotne postihnutých, bolo by vhodné založiť miestnu organizáciu v obci.

Obec prispieva na **čiasťnú úhradu nákladov stravy pre seniorov a zdravotne postihnutých**. Postup a podmienky pri poskytovaní stravovania dôchodcom a zdravotne postihnutým občanom v obci sú stanovené uznesením obecného zastupiteľstva.

Ďalšie osoby v nepriaznivej sociálnej situácii

Pre exaktnejšie definovanie osôb v nepriaznivej sociálnej situácii, pre ktoré sú sociálne služby určené (a iné pomenované v Zákone o sociálnych službách), prikladáme legislatívne vymedzenie v tejto časti KPSS:

§2 Vymedzenie sociálnej služby

(2) Nepriaznivá sociálna situácia podľa tohto zákona je ohrozenie fyzickej osoby sociálnym vylúčením alebo obmedzenie jej schopnosti sa spoločensky začleniť a samostatne riešiť svoje problémy

- a) z dôvodu, že nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb,
- b) pre svoje životné návyky, spôsob života, závislosť od návykových látok alebo návykových škodlivých činností,**
- c) pre ohrozenie jej vývoja z dôvodu jej zdravotného postihnutia, ak ide o dieťa do siedmich rokov veku,
- d) pre ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav,
- e) z dôvodu, že dovŕšila vek potrebný na nárok na starobný dôchodok podľa osobitného predpisu) (ďalej len „dôchodkový vek“),
- f) pre výkon opatrovania fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím,
- g) pre ohrozenie správaním iných fyzických osôb alebo, ak sa stala obeťou správania iných fyzických osôb, alebo**
- h) pre zotrvávanie v priestorovo segregovanej lokalite s prítomnosťou koncentrovanej a generačne reprodukovanej chudoby,**
- i) z dôvodu straty bývania alebo ohrozenia stratou bývania.

Niektorým cieľovým skupinám sme sa venovali v predchádzajúcich častiach Plánu. Osoby ohrozené sociálnym vylúčením vyznačené tučným písmom (teda body b), g) a h) obec vo vyššej miere neeviduje, resp. nekontaktuje. Je to nad rámec súčasných personálnych kapacít, ktoré je potrebné v ďalších obdobiach navýšiť. Zároveň treba konštatovať, že významný viditeľný počet týchto osôb v obci nie je. Môže však ísť o skryté prípady, ktoré zachytí len terénna sociálna práca.

Analýza požiadaviek prijímateľov sociálnych služieb

Obec Vištuk v budúcnosti počíta s miernym nárastom počtu obyvateľov v kategórii predproduktívneho. Je potrebné ale počítať aj s celoslovenskou tendenciou starnutia populácie a čoraz väčšími požiadavkami na sociálne služby najmä pre občanov v poproduktívnom veku. Štatistické údaje nám ukazujú, že počet a podiel ľudí poproduktívnom veku každým rokom preyšuje počet i podiel predproduktívnych. Z toho vyplýva, že jedine nárast počtu obyvateľstva o mladé rodiny môže pozitívne zmeniť index starnutia a zmierniť trend nárastu poproduktívneho obyvateľstva.

Základné sociálne služby na elementárnej úrovni sú podľa potrieb obyvateľov obce zabezpečené. Podľa prieskumu potrieb a požiadaviek s ohľadom na budúce potreby by bolo vhodné sa orientovať na:

1. rozšírenie formy sociálnych služieb podľa konkrétnych požiadaviek na zabezpečenie:
  - a. poskytovanie sociálnej služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie
  - b. z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia,
  - c. nepriaznivého zdravotného stavu,
  - d. dovŕšenia dôchodkového veku,
  - e. terénnej sociálnej služby
2. vyriešiť bezbariérovosť v obci
3. zabezpečenie poskytovania sociálnej služby v zariadeniach podľa dôslednejšej analýzy
4. vypracovať a schváliť chýbajúcu miestnu legislatívu v oblasti sociálnych služieb
5. zabezpečiť možnosť stravovania odkázaných osôb
6. zabezpečenie opatrovateľskej služby
7. podpora vytváraní zariadení pre potreby obce a regiónu
8. v prípade potreby zabezpečiť poskytovanie sociálnych služieb potrebných pre obec v spolupráci s neverejným poskytovateľom
9. zabezpečiť asistentov pre skvalitnenia vyučovacieho procesu pre deti so zdravotným znevýhodnením alebo s nadaním z vlastných zdrojov, nie len projektov
10. v prípade potreby zabezpečenie dotácie na podporu výchovy k stravovacím návykom dieťaťa ohrozeného sociálnym vylúčením
11. pravidelne realizovať mapovanie potrieb a stavu poskytovania sociálnych služieb pre obyvateľov obce

SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • právo na poskytnutie sociálnych služieb je zaručené rovnako všetkým občanom 	<ul style="list-style-type: none"> • nedostatočne zabezpečená kontinuita sociálnej a zdravotnej starostlivosti pri dlhodobej odkázanosti na pomoc inej osoby

<ul style="list-style-type: none"> • záujem komunity obce a jej oficiálnych zložiek o rozvoj sociálnej oblasti • vidiecke prostredie vhodné pre malé zariadenia soc. služieb • blízkosť turisticky atraktívneho mesta • dobrá spolupráca obecného úradu so školou • asistent učiteľa v školskej výchove • existencia infraštruktúry na voľnočasové aktivity • udržiavané staré zvyky a tradície obce • aktívne spoločenské organizácie • nízka nezamestnanosť • aktívna miestna organizácia seniorov • aktívna komisia pre veci sociálne • zabezpečené stravovanie 	<ul style="list-style-type: none"> • nepostačujúci počet kvalifikovaných zamestnancov, ktorí zabezpečujú poskytovanie sociálnych služieb • nedostatočná podpora tvorby pracovných miest pre uchádzačov o zamestnanie v oblasti sociálnych služieb • nedostatok finančných prostriedkov na rozširovanie rozsahu a druhu sociálnych služieb • chýba zdravotná infraštruktúra • nie je vyriešená bezbariérovosť v obci • chýba miestna legislatíva • chýba miestna organizácia zdravotne postihnutých
<p>Príležitosti</p>	<p>Ohrozenia</p>
<ul style="list-style-type: none"> • vlastná legislatívna činnosť samosprávnych orgánov umožňujúca úpravu niektorých oblastí sociálnych služieb podľa špecifických potrieb a podmienok komunity • aktívna komunita obyvateľov • plán obnovy a ďalšie dotačné schémy vhodné na pokrytie poskytovania sociálnych služieb 	<ul style="list-style-type: none"> • z dôvodu zvyšovania nákladovosti služieb riziko zvyšovania úhrad a riziko znižovania kvality • možný odliv kvalifikovaných odborníkov zo sociálnej sféry do iných odvetví • nefunkčnosť systému sociálnych služieb z dôvodu nedostatočného realizovania kompetencií • nárast počtu sociálnych kategórií občanov vyžadujúcich sociálne služby • nedostatok finančných prostriedkov na samosprávnej úrovni na výkon kompetencií obce • nízke príjmy seniorov im neumožnia platiť za služby • neisté finančné zabezpečenie už prebiehajúcich aktivít • hospodárska kríza • zvyšovanie segregácie a chudoby

Určenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb

Na dosiahnutie tohto cieľa využívať koordinovaný postup všetkých poskytovateľov sociálnych služieb v obci, s efektívnym využitím ich súčasných personálnych a finančných kapacít a so zameraním sa na získanie všetkých dostupných finančných zdrojov, vrátane prehodnotenia priorít obecného rozpočtu smerom k navýšeniu v oblasti sociálnych služieb.

Priorita č. 1	Zabezpečenie terénnej opatrovateľskej služby
AKTIVITY	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zabezpečenie sociálnej služby pre obyvateľov so zreteľom na ich zotrvanie v domácom prostredí ➤ Aktivity smerujú k skvalitneniu životnej úrovne, k vytvoreniu podmienok pre plnohodnotný spoločenský a kultúrny rozvoj cieľovej skupiny a na zlepšenie medziľudských vzťahov.
ČASOVÝ HORIZONT REALIZÁCIE OPATRENIA	2022 – 2030
REALIZÁTOR	Zodpovedná osoba
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Obec Vištuk ➤ Bratislavský samosprávny kraj ➤ Registrovaný subjekt	

Kvantifikácia potrebnej kapacity sociálnych služieb

- 1) V prípade nárastu počtu prijímateľov sociálnej služby bude potrebné navýšiť počet opatrovateľiek v závislosti od potrieb prijímateľov resp. rozsahu ich odkázanosti.
- 2) V prípade nulového nárastu prijímateľov sociálnej služby bude aj nulový nárast opatrovateľiek

Priorita č. 2	Sprostredkovanie alebo poskytovanie sociálnej služby v zariadení pre seniorov
AKTIVITY	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zabezpečenie pobytovej sociálnej služby v registrovanom zariadení na VÚC
ČASOVÝ HORIZONT REALIZÁCIE OPATRENIA	2022 – 2030
REALIZÁTORI/PARTNERI	Zodpovedná osoba
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Obec Vištuk ➤ Bratislavský samosprávny kraj ➤ Registrovaní subjekt	

Kvantifikácia potrebnej kapacity

Obec bude v najbližších mesiacoch intenzívne pracovať na pomenovaní procesov, ktoré dokážu predikovať záujem o využívanie tejto sociálnej služby v rokoch nasledujúcich. Následne spracuje plán krokov, ktoré pomenujú proces zabezpečenia toho, aby tieto služby boli pre obyvateľov dostupné.

Priorita č. 3	Stravovanie starších a odkázaných osôb, vrátane detí
AKTIVITY	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zabezpečenie možnosti stravovania ➤ Zabezpečenie finančnej podpory stravovania ➤ Zabezpečenie potravinovej pomoci
ČASOVÝ HORIZONT REALIZÁCIE OPATRENIA	2022 – 2030

REALIZÁTORI/PARTNERI	Zodpovedná osoba
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Obec Vištuk ➤ Registrovaný subjekt ➤ ÚPSVaR Pezinok 	

Kvantifikácia potrebnej kapacity

Väčšina občanov obce Vištuk v prípade potreby stravu odoberá od registrovaného dodávateľa stravy, v prípade zvýšeného záujmu o túto prioritu č.3 bude obec Vištuk postupovať špecifickým spôsobom s prihliadnutím na požiadavky občanov.

Priorita č. 4	Integrácia detí vo výchovno–vzdelávacom procese
AKTIVITY	<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>Individuálny prístup pri integrácii detí vo vyučovacom procese so zdravotným znevýhodnením, zo sociálne znevýhodneného prostredia alebo s nadaním</i> ➤ <i>Zabezpečenie asistenta učiteľa</i>
ČASOVÝ HORIZONT REALIZÁCIE OPATRENIA	2022 – 2030
REALIZÁTORI/PARTNERI	Zodpovedná osoba
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Obec Vištuk ➤ ZŠ a MŠ 	

Kvantifikácia potrebnej kapacity

Obec Vištuk spracuje návrh finančných a personálnych potrieb pre zabezpečenie asistentov pre každé dieťa, ktoré takúto potrebu má. Bude intenzívne pracovať na tom, aby sa kontinuálne zvyšoval počet úväzkov na asistentov učiteľa/pedagogického asistenta tempom, ktorý je nevyhnutné pre pokrytie potrieb.

Priorita č. 5	Pomoc osobám sociálne vylúčeným
AKTIVITY	<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>Osobitný príjemca dávky</i> ➤ <i>Začlenenie spoločensky neprispôsobivých osôb do spoločenského života</i>
ČASOVÝ HORIZONT REALIZÁCIE OPATRENIA	2022 – 2030
REALIZÁTORI/PARTNERI	Zodpovedná osoba
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Obec Vištuk ➤ ÚPSVaR Pezinok ➤ Neverejní poskytovatelia sociálnych služieb 	

Kvantifikácia potrebnej kapacity

Potrebné je posilnenie terénnej sociálnej práce – mapovania. V súčasnosti nemá obec dostatok dát, ktoré by určili rozsah potrebného poskytovania služieb pre tieto cieľové skupiny.

Priorita č. 6	Nezamestnaní
AKTIVITY	<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>Podpora rozvoja pracovných návykov</i> ➤ <i>Spolupráca s ÚPSVaR pri hľadaní zamestnania</i> ➤ <i>Pomoc pri rekvifikácii</i>
ČASOVÝ HORIZONT REALIZÁCIE OPATRENIA	2022 – 2030
REALIZÁTORI/PARTNERI	Zodpovedná osoba
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Obec Vištuk ➤ ÚPSVaR Pezinok 	

Kvantifikácia potrebnej kapacity

Obec bude postupovať špecifickým spôsobom individuálne u každého občana s využitím ponuky projektovej spolupráce ÚPSVaR Pezinok na základe reálneho dopytu.

Priorita č. 7	Vybudovanie bezbariérovosti v obci	
AKTIVITY	<p>Predinvestičná fáza:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Spracovanie výkresovej dokumentácie (pre územné konanie, pre stavebné povolenie) ➤ Vydanie stavebného povolenia <p>Investičná fáza:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Získanie zdrojov financovania ➤ Verejné obstarávanie podľa zákona č. 343/2015 o ver. obstarávaní ➤ Realizácia 	
ČASOVÝ HORIZONT REALIZÁCIE OPATRENIA	2022 – 2030	
REALIZÁTORI/PARTNERI	ZDROJE FINANCOVANIA	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Obec Vištuk ➤ MO Zdravotne postihnutých osôb ➤ MPSVaR ➤ Bratislavský samosprávny kraj 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ dotácie z MPSVaR ➤ výťažok z lotérie ➤ vlastné zdroje pre kofinancovanie 	
Zodpovedná osoba		

Kvantifikácia potrebnej kapacity

Obec vyvinie maximálne úsilie preto, aby kľúčová infraštruktúra (obec, denný stacionár, kostol, cintorín a ďalšie) bola do roku 2030 plne prispôbená osobám s obmedzenou mobilitou.

Priorita č. 8	Legislatíva, registrácia nových sociálnych služieb	
AKTIVITY	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vypracovanie a schválenie VZN a zásady finančnej podpory v oblasti sociálnych služieb ➤ Novelizácia existujúcich VZN ➤ Registrácia sociálnych služieb na VÚC podľa identifikovaných potrieb 	
ČASOVÝ HORIZONT REALIZÁCIE OPATRENIA	2022 – 2030	
REALIZÁTORI/PARTNERI	Zodpovedná osoba	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Obec Vištuk ➤ Bratislavský samosprávny kraj ➤ Registrovaný subjekt 		

Kvantifikácia potrebnej kapacity sociálnych služieb

Obec pripraví aktualizáciu kľúčových VZN v oblasti poskytovania sociálnych služieb. Nakoľko má záujem o lepšie pochopenie situácie, prioritou bude tiež pravidelné mapovanie týchto potrieb a aktualizácia KPSS na ročnej báze.

Priorita č. 9	Bytová výstavba a podpora obnovy bytového fondu	
AKTIVITY	<p>Predinvestičná fáza:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Vysporiadanie vlastníckych vzťahov ➤ Spracovanie výkresovej dokumentácie (pre územné konanie, pre stavebné povolenie) ➤ Vydanie stavebného povolenia <p>Investičná fáza:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Získanie zdrojov financovania ➤ Verejné obstarávanie podľa zákona č. 343/2015 o ver. obstarávaní ➤ Realizácia ➤ Kolaudácia <p>Fáza po realizácii:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Kvalitné sociálne prostredie 	

ČASOVÝ HORIZONT REALIZÁCIE OPATRENIA	2022 – 2030
REALIZÁTORI/PARTNERI	ZDROJE FINANCOVANIA
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Obec Vištuk ➤ Štátny fond ➤ Obyvatelia obce 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dotácie ➤ vlastné zdroje
Zodpovedná osoba	

Kvantifikácia potrebnej kapacity

Nakoľko obec Vištuk nedokáže predpokladať ročný prírastok záujmu o uvedenú prioritu č.9, bude postupovať špecifickým spôsobom individuálne u každého občana s rešpektovaním jeho potrieb a požiadaviek.

Priorita č. 10	Vytvorenie zariadenia sociálnych služieb a podpora poskytovania sociálnej služby pre potreby obce s neverejným poskytovateľom
AKTIVITY	<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>Spolupráca</i> ➤ <i>Podpora</i> ➤ <i>Zabezpečenie sociálnej služby pre obyvateľov so zreteľom na ich zotrvanie v domácom prostredí</i>
ČASOVÝ HORIZONT REALIZÁCIE OPATRENIA	2022 – 2030
REALIZÁTORI/PARTNERI	Zodpovedná osoba
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Registrovaný subjekt ➤ Obec Vištuk ➤ Bratislavský samosprávny kraj 	

Kvantifikácia potrebnej kapacity

Nakoľko obec Vištuk nedokáže predikovať ročný prírastok záujmu o uvedenú prioritu č.11, bude postupovať špecifickým spôsobom podľa nárastu potrieb a záujmu občanov obce Vištuk.

Obec taktiež medzi svoje priority zaraďuje oblasti pomenované v dokumente Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2021 – 2030:

1. Prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť a podporu s cieľom zabezpečenia dostupnosti rôznorodých sociálnych služieb komunitného charakteru v súlade s potrebami cieľových skupín sociálnych služieb
2. Zavedenie systému integrovanej sociálno-zdravotnej starostlivosti
3. Podpora prepájania sociálnych služieb a neformálnej (najmä rodinnej) starostlivosti ako súčasť systému starostlivosti o osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby
4. Podpora zvyšovania kvality sociálnych služieb

Pre tieto oblasti nemá **Vištuk** aktuálne identifikované aktivity a indikátory. V najbližšom hodnotení plnenia KPSS však **bude tieto štyri okruhy vyhodnocovať** s cieľom presnejšieho definovania prenosu národných priorít na obecnú úroveň.

Rovnako obec Vištuk sa zaväzuje k **plneniu cieľov stanovených v Extrakte z PHSR Komunitný plán sociálnych služieb pre Mikroregión Červený Kameň**. Ide najmä o integrované balíky:

- rozvoj detí a mládeže vo voľnom čase
- aktívni seniori
- uľahčenie podmienok sebarealizácie pre ľudí so špecifickými potrebami
- a ďalšie.

Finančné podmienky obce na poskytovanie sociálnych služieb

Finančné možnosti obce sú limitované príjmami a ich rozdelením medzi ďalšie rozpočtové kapitoly a oblasti. Schválený rozpočet obce na rok 2022 pracuje s nasledujúcou predikciou pre oblasť sociálnych služieb:

Program, podprogram, funkčná a ekonomická klasifikácia	Názov	Skutočnosť 2019	Skutočnosť 2020	Schválený rozpočet 2021	Očakávaná skutočnosť 2021	Schválený rozpočet na rok 2022	Zámer pre rok 2023	Zámer pre rok 2024
2.5	Podprogram SOCIÁLNE SLUŽBY	17 854,68 €	19 633,26 €	23 500,00 €	23 500,00 €	22 000,00 €	23 300,00 €	24 700,00 €
2.5	10.2.0 610	Mzdy	7 527,62 €	9 604,03 €	9 500,00 €	9 500,00 €	9 900,00 €	10 500,00 €
	10.2.0 620	Poistné a príspevok do poisťovní	2 791,85 €	3 387,61 €	3 320,00 €	3 320,00 €	3 460,00 €	4 000,00 €
	10.2.0 637	Služby	842,80 €	550,18 €	1 480,00 €	1 480,00 €	1 540,00 €	1 700,00 €
KZ 111	10.7.0 633	Učebné pomôcky – dieťa v hmotnej núdzi (zo ŠR)	16,10 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
KZ 111	10.7.0 637	Stravovanie – dieťa v hmotnej núdzi (zo ŠR)	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
	10.4.0 642	Transfery jednotlivcom - uvítanie detí do života	1 200,00 €	0,00 €	3 000,00 €	3 000,00 €	600,00 €	1 500,00 €
	10.7.0 642	Transfery jednotlivcom - príspevok na obedy dôchodcom	5 476,31 €	6 091,44 €	6 200,00 €	6 200,00 €	6 500,00 €	7 000,00 €
2.6	Podprogram DROBNÉ SLUŽBY PRE OBCANOV	40 634,10 €	63 783,52 €	73 430,00 €	68 968,00 €	69 500,00 €	70 770,00 €	73 250,00 €
2.6	06.2.0 610	Mzdy (aktivačné práce)	5 236,45 €	7 254,00 €	5 430,00 €	288,00 €	0,00 €	0,00 €
	06.2.0 620	Poistné a príspevok do poisťovní (aktivačné práce)	1 829,60 €	2 533,95 €	3 000,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
	06.2.0 633	Materiál (aktivačné práce)	2 404,15 €	369,75 €	1 620,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
	06.2.0 637	Výdavky na spoločný stavebný úrad	1 736,20 €	1 986,19 €	1 960,00 €	4 759,00 €	1 960,00 €	1 960,00 €
KZ 111	Zo štátneho rozpočtu (UPSVaR – podpora zamestnanosti, MVRR – stavebný úrad/	11 206,40 €	12 143,89 €	12 010,00 €	5 047,00 €	1 960,00 €	1 960,00 €	1 960,00 €
	06.2.0 610	Mzdy (verejná zeleň)	13 182,08 €	22 041,44 €	27 000,00 €	25 000,00 €	28 000,00 €	31 000,00 €
	06.2.0 620	Poistné a príspevok do poisťovní (verejná zeleň)	5 425,90 €	8 683,21 €	10 000,00 €	10 000,00 €	11 500,00 €	11 500,00 €
	06.2.0 633	Materiál	1 642,17 €	2 510,20 €	3 120,00 €	3 653,00 €	2 740,00 €	3 490,00 €
	06.2.0 636	Nájomné	1,20 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
	06.2.0 637	Služby	9 036,81 €	18 055,94 €	21 000,00 €	24 968,00 €	25 000,00 €	25 000,00 €
	06.2.0 642	Bežné transfery na nemocenské dávky	139,54 €	348,84 €	300,00 €	300,00 €	310,00 €	300,00 €

Ako vypláva z tohto prehľadu, obec vyčleňuje na Podprogram sociálne služby len malú časť prostriedkov zo svojho rozpočtu. Zámerom obce je v ďalších rokoch spracovať analýzu možností navýšenia týchto prostriedkov či už presunom z iných kapitol, navýšením príjmov z iných zdrojov (najmä prostredníctvom nenávratných finančných dotácií, napr. z Plánu obnovy). Taktiež **obec bude aktívne pracovať na využití inštitútu Partnerstva** (§4 Zákona o sociálnych službách). Toto môže pomôcť tak pri získavaní finančných prostriedkov, ako aj pri rozšírení poskytovania sociálnych služieb pri menšom zaťažení obecného rozpočtu.

Časový plán realizácie koncepcie rozvoja sociálnych služieb

Rozvoj sociálnych služieb prebiehal v ostatných rokoch a pokračuje ďalej v rokoch nasledujúcich. Pre zabezpečenie toho, že KPSS nebude jednorazovým dokumentom si stanovujeme procesné úlohy:

Úloha	Realizácia
Odpočet KPSS	Každoročne do 31. marca za predchádzajúci kalendárny rok
Akčný plán plnenia KPSS	Každoročne do 30. júna
Aktualizácia KPSS	Podľa potreby pri zmene podmienok
Mapovanie zmien potrieb obyvateľov v oblasti soc. služieb	Rok 2025 Rok 2029 (ako podklad pre KPSS na ďalšie obdobie)
Spracovanie KPSS na roky 2031 a neskôr	Rok 2030, do 30.6.2030

V súčasnej dobe nie je možné podrobnejšie popísať časový plán plnenia jednotlivých priorít popísaných v časti venujúcej sa cieľom a prioritám rozvoja sociálnych služieb. Prostredníctvom pravidelných odpočtov a akčných plánov je však predpoklad toho, že koncepciu a samotnému rozvoju bude obec Vištuk venovať náležitú pozornosť.

Spôsob vyhodnocovania koncepcie rozvoja sociálnych služieb

Tento plán budú predstavitelia samosprávy a poverené osoby obecným zastupiteľstvom priebežne monitorovať, zodpovedne posudzovať a vytvárať aj jeho finančné zabezpečenie. Je záväzným pre tvorbu rozpočtu obce a jeho aktivity sú premietnuté do rozpočtu obce. Komunitný plán sociálnych služieb obce je rozvojový usmerňujúci dokument pre všetky subjekty existujúce, či majúce aktivity na území obce, ktoré chcú realizovať činnosti sociálneho rozvojového charakteru (podnikateľské subjekty, odborné organizácie, štátne orgány, mimovládny sektor) a je základným podkladom pre tvorbu sociálnych projektov.

Za implementáciu, aktualizáciu a komunikáciu Komunitného plánu sociálnych služieb obce sú zodpovedné volené a výkonné orgány samosprávy obce.

Aby bol zabezpečený štandardizovaný proces hodnotenia, v **Prílohe č. 1** je uvedený hodnotiaci hárok, ktorý bude nevyhnutné v rámci odpočtu spracovať.

Podmienky a spôsob zmeny a aktualizácie Komunitného plánu sociálnych služieb

Komunitný plán sa bude aktualizovať podľa potrieb a to najmä pri splnení niektorej z nasledujúcich podmienok:

- významné legislatívne zmeny v oblasti poskytovania sociálnych služieb
- zmena východiskovej situácie a priorít vzhľadom na nové okolnosti
- získanie finančných prostriedkov na pokrytie konkrétnych potrieb v oblasti poskytovania sociálnych služieb
- uplynutie obdobia, na ktoré bol KPSS spracovaný.

Obec je pripravená priebežne získavať podnety od občanov, právnických osôb a ďalších aktérov v oblasti sociálnych služieb tak, aby zachytávala zmeny a trendy a bola pripravená zapracovať ich do KPSS.

Súlad poskytovania sociálnych služieb v územnom obvode obce

V súčasnosti obec Vištuk má zapísanú sociálnu službu v Registri poskytovateľov sociálnych služieb Bratislavského samosprávneho kraja. Registračné číslo 118/2010/2-OSV, IČO: 00305171, § 41 Opatrovateľská služba .

Poskytovaná sociálna služba je zapísaná v Registri poskytovateľov sociálnych služieb Bratislavského samosprávneho kraja obcou Vištuk a je v súlade s potrebami a záujmom cieľových skupín v komunite obce Vištuk, ako aj s Komunitným plánom sociálnych služieb obce Vištuk.

Obec v prípade potreby podporuje poskytovanie sociálnych služieb s verejnými a neverejnými poskytovateľmi pre potreby obce.

Zoznam poskytovateľov sociálnych služieb v územnom obvode obce Vištuk:

Charita Šenkvice, IČO: 42166390, Trlinská 38, 900 81 Šenkvice

§ 40 Denný stacionár

§ 41 Opatrovateľská služba

Poskytované sociálne služby sú zapísané v Registri poskytovateľov sociálnych služieb Bratislavského samosprávneho kraja, neverejným poskytovateľom a v prípade potreby sú v súlade s potrebami a záujmom cieľových skupín v komunite obce Vištuk, ako aj s Komunitným plánom sociálnych služieb obce Vištuk.

Obec Vištuk v prípade potreby vydáva poskytovateľovi sociálnej služby uvedenej v § 25, § 35, § 36 a 40 na jeho žiadosť bezplatne písomné vyjadrenie o súlade predloženej žiadosti o poskytnutie finančného príspevku podľa § 78b s komunitným plánom sociálnych služieb obce, ak je to v súlade záujmom a potrebami cieľových skupín v komunite obce Vištuk.

Záver

Sociálna služba je činnosť poskytovaná ľuďom v nepriaznivej sociálnej situácii, podpora pri sociálnom začleňovaní a ochrane pred sociálnym vylúčením s cieľom umožniť im zapojenie do bežného života v spoločnosti. Práve komunitné plánovanie by malo dať odpoveď na otázky ohľadne potrebných služieb v našej komunite, ako majú byť lokalizované, aké ľudské a finančné zdroje máme k dispozícii. Určite je prínosom prístup štátu, že vytvára legislatívny rámec na presun kompetencií v danej oblasti. No zároveň je potrebné upozorniť na nedostatočné finančné krytie daného zámeru zo strany štátu. Obec preto musí využívať aj iné zdroje financovania.

Úlohy a priority pomenované v predloženom Komunitnom pláne sociálnych služieb obce Vištuk majú isté ambície, ktoré nebude jednoduché dosiahnuť. Napriek tomu sa domnievame, že je dôležité si tieto ciele klásť. V roku 2030 budeme obcou, ktorá dokáže povedať, že sa poskytovanie sociálnych služieb stalo pre občanov a občianky dostupnejšie a kvalitnejšie.

Ing. Mária Vráblová, v. r.
starostka obce

Príloha č. 1 Evaluačný hárok pre vyhodnotenie a odpočet plnenia KPSS

OBEC VIŠŤUK			
Rok hodnotenia		Spracoval/a:	
Sociálne služby krízovej intervencie			
Stav potrieb a rozsah poskytovania			
Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi			
Stav potrieb a rozsah poskytovania			
Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ŤZP, nepriaznivého zdravotného stavu a z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku			
Stav potrieb a rozsah poskytovania			
Sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií			
Stav potrieb a rozsah poskytovania			

Podporné služby			
Stav potrieb a rozsah poskytovania			
Odborné činnosti			
Stav potrieb a rozsah poskytovania			
Dôležité zmeny legislatívy a strategických dokumentov za ostatný rok			
Je potrebná aktualizácia KPSS?	ÁNO	NIE	Zdôvodnenie:
Iné podstatné okolnosti			

Vo Vištuk dňa .....